

Tid Torsdagen den 27 mars 2025, kl. 16:00-16:25
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Fredagen den 4 april 2025 §§ 1-8, 12, 23-32, 34-66, 68, 69
Anslaget Måndagen den 7 april 2025 §§ 1-8, 12, 23-32, 34-66, 68, 69

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat Torsdagen den 27 mars 2025 §§ 9-11, 13-22, 33, 67
Anslaget Måndagen den 31 mars 2025 §§ 9-11, 13-22, 33, 67

Jan Valeskog

Jonas Naddebo

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Jan Valeskog (S), ordföranden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden
Per Strängberg (S)
Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)
Maria-Elsa Salvo (S) §§ 1-29, 31-69
Maria Mustonen (V) §§ 1-25, 27-69
Aidin Zandian (V)
Cecilia Obermüller (MP)
Johan Nilsson (M) §§ 1-25, 27-48, 50-69
Annika Elmlund (M)
Mats Johnsson (SD) §§ 1-28, 30-69
Björn Ljung (L) §§ 1-29, 31-69

Tjänstgörande ersättare:

Joel Stade (S) § 30	För Maria-Elsa Salvo (S)
Sara Stenudd (V) § 26	För Maria Mustonen (V)
Christer H Sjöblom §§ 26, 49	För Johan Nilsson (M)
Karin Blomstrand (M)	För Kristina Lutz (M)
Julian Kroon (SD) § 29	För Mats Johnsson (SD)
Marie Della Morte Pålsta (L) § 30	För Björn Ljung (L)

Ersättare:

Joel Stade (S) §§ 1-29, 31-69
Sara Stenudd (V) §§ 1-25, 27-69
Jonas Darai (V)
Oscar Gullberg (MP)
Christer H Sjöblom (M) §§ 1-25, 27-48, 50-69
Julian Kroon (SD) §§ 1-28, 30-69
Marie Della Morte Pålsta (L) §§ 1-29, 31-69
Mikael Blomstrand (C)
Mikael Valier Furtenbach (KD)

Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Anna Lina Axelsson, Julia Björklund, Fredrik Casparsson, Torleif Falk, Torkel Kjellman, Sophia Norrman Winter, Martin Schröder, nämndsekreterare Sara Högne och Fabian Lind, borgarrådssekreterarna Adam Valli Löfgren och Helena Andersson samt personalrepresentant Luis Lopez §§ 1-8, 10-20

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

§ 29**Yxan 4 Norra Högalid, Södermalm, Dnr 2016-14530-54****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden ger kontoret i uppdrag att upprätta reviderat planförslag och ställa ut förslaget för granskning.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Julian Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2025.
Bilaga § 29

Tjänsteutlåtandet avser ställningstagande inför ny granskning av förslag till detaljplan för Yxan 4 Norra Högalid i stadsdelen Södermalm.

Nämndens behandling av ärendet**Jäv**

Mats Johnsson (SD) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Att delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
 2. Att i enlighet med texten nedan justera projektet för att tillvarata potentialen i gatuutrymmet i planområdets östra spets.
 3. Att därutöver anföra följande:

Precis som vid antagandet av detaljplanen i kommunfullmäktige i december 2023 ser vi fortfarande positivt på detta projekt. Genom den privata aktören Stiftelsen Borgerskapet kan 250 stycken efterfrågade vård- och seniorbostäder tillskapas på Södermalm. Detta är ett gott exempel på hur staden tillsammans med privata aktörer bygger vår stad bättre för alla.

Därför är det ytterst beklagligt att MMD:s beslut att upphäva planen försenat de efterfrågade bostäderna. Samtidigt ger omtaget oss möjlighet att med enkla grepp öka vistelsevärdena i planområdets östra spets, där Heleneborgsgatan och Högalidsgatan möts.

Enligt planeringsprinciperna i Stockholms stads strategi för offentliga rum ska planering vid stadsutveckling stärka gatans roll som vistelseplats, kvaliteten på offentliga rum ska höjas och flexibel användning ska främjas, bland annat för möjlighet till kultur och torghandel. Den aktuella platsen har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag heller ingen annan funktion än som genomfartsgata för en busslinje.

Vi menar att det är just genom att tillskapa en trivsamtorgyta på den aktuella platsen som staden möjliggör för näringsidkare, som exempelvis bedriver krogverksamhet i bottenvåningarna som kommer att veta ut mot platsen, att i betydande större omfattning locka människor till platsen. Levande platser skapas med en stadsbyggnadspolitik som tar vara på varje kvarters unika potential. Därför tycker vi att det är viktigt att ta vara på den här möjligheten. Dessutom finns, om det anläggs ett litet torg, ytterligare utvecklingspotential för denna sömniga del av Södermalm. Möjligheten att ha enklare fristående uteserveringar på torget skulle vara stor vilket också skulle levandegöra platsen och locka människor.

Att inte göra rätt från början, och ge bästa möjliga förutsättningar för de näringsidkare som på sikt förväntas husera i de omkring 2 000 kvm verksamhetsloker som ska byggas i kvarteret, vore ett misstag. Den planerade bebyggelsen ska förläggas i gatunivå vilket skulle möjliggöra för krogverksamhet i bottenvåningarna som kommer att veta ut mot platsen. Tillhörande och fristående uteserveringar kan

rama in platsen för att skapa en mötesplats med torgkänsla och skapa bättre förutsättningar för näringsidkare i kvarteret att locka kunder och gäster till sina affärsverksamheter.

- 3) Julian Kroon (SD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Det är bra om staden kan få fram fler äldre- och vårdboenden. Borgerskapet bedriver en högkvalitativ verksamhet och om de kan få in fler bostäder på sin tomt i Högalid är det fördelaktigt för Stockholm. Dock, i möten med grannarna har vi fått höra mycket kritik som de också framfört i samråden. De boende längs Heleneborgsgatan klagar på att alla bostäder i de lägre våningsplanen blir helt skuggade av den byggnad som i planen kallas hus C. Det gäller även sommartid då solen står högt. I kontorets PM avfärdades detta med att dessa får ”försämrade utsikt”. Det är tydligt av förslaget att detta hus skulle påtagligt försämrade boendemiljön för de närmaste grannarna. Vidare skulle byggnation av hus C i mötet mellan Heleneborgsgatan och Högalidsgatan innebära att den mur som nu omger Borgerskapets tomt rivs, vilket vi motsätter oss. Det är därför vår inställning att hus C inte ska byggas i den utformning det har i förslaget.

Byggnad B, vid Varvsgatan mellan Högalidsgatan och Heleneborgsgatan får om ritningarna i förslaget genomförs en stenstadslignande form vilket är en idé som vi kan ställa oss bakom. Däremot innebär det en rivning av det fullt fungerande huset som nu står på platsen. Ett hus som mycket väl kan utvidgas för att innehålla fler vårdplatser eller bostäder. Det är en onödig åtgärd att riva och visar på hur vänstermajoriteten hycklar när det gäller miljöfrågor. Om det går att riva så är det alltid deras linje. Hela projektet behöver omarbetas innan det ställs ut för ny granskning.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP).

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Johan Nilsson m.fl. (M) och Björn Ljung (L).